

Verordening op de uitgangspunten voor het financiële beleid, alsmede regels voor het financiële beheer en voor de inrichting van de financiële organisatie van de Provincie Groningen.

Artikel 1. Definities

In deze verordening wordt verstaan onder:

- a. administratie:
het systematisch verzamelen, vastleggen, verwerken en verstrekken van informatie ten behoeve van het besturen, het functioneren en het beheersen van (onderdelen van) de organisatie van de Provincie Groningen alsmede ten behoeve van de verantwoording die daarover moet worden afgelegd;
- b. financiële administratie:
het onderdeel van de administratie dat omvat het systematisch maken en verwerken van aantekeningen betreffende de financiële gegevens van (onderdelen van) de organisatie van de Provincie Groningen, teneinde te komen tot een goed inzicht in:
  1. de financieel-economische positie;
  2. het financiële beheer;
  3. de uitvoering van de begroting;
  4. het afwickelen van vorderingen en schulden;
  5. alsmede tot het afleggen van rekening en verantwoording daarover;
- c. administratieve organisatie:
het stelsel van organisatorische maatregelen gericht op het tot stand brengen en het in stand houden van de goede werking van de bestuurlijke en ambtelijke informatieverzorging ten behoeve van de verantwoordelijke leiding;
- d. financieel beheer:
het uitoefenen van bestuur over en toezicht op het beheer van middelen en het uitoefenen rechten van de provincie Groningen;
- e. rechtmatigheid:
het in overeenstemming zijn met geldende wet- en regelgeving, waaronder provinciale verordeningen, besluiten van Provinciale en Gedeputeerde Staten, waarbij voor de besluiten van Gedeputeerde Staten geldt dat het gaat om een noodzakelijke uitwerking van rijks- of provinciale regelgeving;
- f. doelmatigheid:
het realiseren van bepaalde prestaties met een zo beperkt mogelijke inzet van middelen;
- g. doeltreffendheid:
de mate waarin de beoogde maatschappelijke effecten van het beleid ook daadwerkelijk worden behaald.

Titel 1. Begroting en verantwoording

Kaderstellen

Artikel 2. Programmabegroting

1. Provinciale Staten stellen in ieder geval bij de aanvang van de nieuwe zittingsperiode van Provinciale Staten een programma-indeling vast.
2. Provinciale Staten stellen per programma vast:
  - a. de beoogde maatschappelijke effecten;
  - b. de te leveren goederen en diensten;
  - c. de baten en lasten.
3. Gedeputeerde Staten stellen per programma indicatoren voor met betrekking tot de beoogde maatschappelijke effecten en de te leveren goederen en diensten.
4. Provinciale Staten stellen de indicatoren, bedoeld in het derde lid, vast.

5. Gedeputeerde Staten dragen zorg voor het verzamelen en vastleggen van gegevens over de geleverde goederen en diensten en de maatschappelijke effecten, opdat de doelmatigheid en de doeltreffendheid van het beleid, zoals vastgesteld door Provinciale Staten, kunnen worden getoetst.

Artikel 3. Producten

1. Bij iedere begroting en bij alle jaarstukken wordt een overzicht gegeven van de toedeling van de producten uit de productraming aan de programma's.
2. De onderverdeling van de programma's in de producten staat vast voor de zittingsperiode van Provinciale Staten, tenzij er dringende redenen zijn tot wijzigingen. Wijzigingen worden bij de begroting expliciet vermeld.

Artikel 4. Kaders begroting

1. Gedeputeerde Staten bieden in het tweede kwartaal van het begrotingsjaar een nota aan over de kaders voor het volgende begrotingsjaar en de drie opvolgende jaren. In deze nota worden de bevindingen betrokken uit de rapportage van de begrotingsuitvoering, bedoeld in artikel 7 en de jaarstukken, bedoeld in artikel 8.
2. Provinciale Staten stellen deze nota vast op een zodanig tijdstip dat voldaan kan worden aan wettelijke termijnen voor inzending van de informatie van derden, zoals vastgelegd in het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten.

Uitvoering

Artikel 5. Uitvoering begroting

1. Gedeputeerde Staten stellen regels die waarborgen dat de uitvoering van de begroting rechtmatig, doelmatig en doeltreffend verloopt.
2. Gedeputeerde Staten dragen er ten aanzien van de productenbegroting zorg voor dat:
  - a. de lasten en baten, door middel van kostentoe rekening, eenduidig zijn toegewezen aan de producten van de productraming;
  - b. de budgetten uit de productenbegroting en kredieten voor investeringen passen binnen de kaders zoals vastgesteld bij de uiteenzetting van de financiële positie;
  - c. de lasten van de producten niet dusdanig worden overschreden dat de realisatie van andere producten binnen hetzelfde programma onder druk komt.
3. Gedeputeerde Staten dragen er zorg voor dat de lasten van de programma's zoals vastgesteld in de begroting niet worden overschreden.

Beheersing en Interne controle

Artikel 6. Interne controle

1. Gedeputeerde Staten dragen ten behoeve van het getrouwe beeld en de rechtmatigheid van de jaarrekening zorg voor de jaarlijkse interne toetsing van de getrouwheid van de informatieverstrekking, en de rechtmatigheid van de beheershandelingen. Bij afwijkingen nemen Gedeputeerde Staten maatregelen tot herstel.
2. Gedeputeerde Staten dragen zorg voor de jaarlijkse interne toetsing van een aantal onderdelen van de organisatie op juistheid, volledigheid en tijdigheid van de bestuurlijke informatievoorziening, de rechtmatigheid van beheershandelingen en op misbruik en oneigenlijk gebruik van de provinciale regelingen.
3. Gedeputeerde Staten zorgen op basis van de resultaten van de toets bedoeld in het tweede lid indien nodig voor een plan van verbetering. Zij nemen op basis van het plan van verbetering de nodige maatregelen.
4. De resultaten van de toetsing en het plan van verbetering worden ter kennis gebracht van Provinciale Staten.

Rapportage en Verantwoording

Artikel 7. Tussentijdse rapportage en informatie

1. Gedeputeerde Staten lichten Provinciale Staten door middel van tussentijdse rapportages in over de realisatie van de begroting.
2. De inrichting van de tussentijdse rapportages sluit aan bij de programma-indeling van de begroting.
3. De rapportages gaan in op afwijkingen, zowel wat betreft de lasten, de geleverde goederen en diensten en indien daar aanleiding voor is de maatschappelijke effecten. In de rapportages wordt in ieder geval aandacht besteed aan afwijkingen van:
  - a. inkomsten uit de algemene uitkering;
  - b. de rente-ontwikkeling op de kapitaalmarkt;
  - c. realisatie op grote subsidieverwachtingen.
4. Gedeputeerde Staten lichten in ieder geval vooraf Provinciale Staten in en nemen pas een besluit nadat Provinciale Staten in de gelegenheid zijn gesteld hun wensen en bedenkingen ter kennis van Gedeputeerde Staten te brengen voorzover het betreft niet bij begroting vastgestelde verplichtingen inzake investeringen, aankoop en verkoop van goederen en diensten en het verstrekken van leningen, waarborgen en garanties.
5. Gedeputeerde Staten lichten vooraf Provinciale Staten in en nemen pas een besluit nadat Provinciale Staten in de gelegenheid zijn gesteld hun wensen en bedenkingen ter kennis van Gedeputeerde Staten te brengen indien Gedeputeerde Staten nieuwe meerjarige verplichtingen aangaat die jaarlijkse lasten tot gevolg hebben.

Artikel 8. Jaarstukken

1. Gedeputeerde Staten dragen zorg voor een adequate verwerking van de verantwoording van de organisatieonderdelen naar de productenrekening en naar de programmaverantwoording.
2. Gedeputeerde Staten leggen verantwoording af over de uitvoering van de programma's. In de verantwoording geven Gedeputeerde Staten aan:
  - a. wat is bereikt;
  - b. welke goederen en diensten zijn geleverd;
  - c. wat de kosten zijn;
  - d. hoe de resultaten zich verhouden tot de in de begroting gestelde doelen.
3. Provinciale Staten bepalen aan de hand van de uitvoering van de programma's of de beleidsdoelen van de programma's voor het lopende jaar bijstelling behoeven.

Titel 2. Financiële positie

Kaderstellen

Artikel 9. Financiële positie

1. Gedeputeerde Staten dragen er zorg voor, dat al het beleid waartoe Provinciale Staten hebben besloten, in de uiteenzetting van de financiële positie en de meerjarenramingen is opgenomen.
2. Het totaalbedrag aan verleende garanties en waarborgen wordt bij de uiteenzetting van de financiële positie vermeld.
3. Provinciale Staten keuren met het vaststellen van de financiële positie de investeringskredieten goed.

Artikel 10. Waardering & afschrijving vaste activa

1. Geactiveerde kosten voor onderzoek en ontwikkeling voor een bepaald actief, alsmede de kosten van agio en disagio worden lineair in 4 jaar afgeschreven.

2. Kosten voor het afsluiten van geldleningen worden direct ten laste van de exploitatie gebracht.
3. De materiële vaste activa met economisch nut, bedoeld in artikel 35 van het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten, met een omvang van € 100.000,- of meer per object, worden afgeschreven overeenkomstig de afschrijvingsmethodiek die is vastgelegd in de bijlage bij de Programmabegroting. Bij het activeren van nieuw beschikbaar te stellen kredieten ter verwerving van materiële vaste activa met een economisch nut stellen Provinciale Staten de afschrijvingstermijn vast.
4. Onder activa met een meerjarig maatschappelijk nut, bedoeld in artikel 35 van het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten, worden verstaan investeringen in aanleg en onderhoud van: land- en waterwegen, met inbegrip van de inrichting daarvan; civiele kunstwerken, groen en kunstwerken. Deze activa worden afgeschreven overeenkomstig de afschrijvingsmethodiek, die is vastgelegd in de bijlage bij de programmabegroting.
5. De kosten van aankoop en vervaardiging van activa met een meerjarig maatschappelijk nut worden onder aftrek van bijdragen van derden en bestemmingsreserves ten laste van de exploitatie gebracht. Hiervan kan worden afgeweken bij besluit van Provinciale Staten.
In geval van activering bij besluit van Provinciale Staten wordt tevens aangegeven op welke wijze deze activa worden afgeschreven.

Artikel 11. Voorziening voor oninbare vorderingen

Voor de vorderingen wordt een voorziening wegens oninbaarheid getroffen op basis van de omvang en een beoordeling op inbaarheid van de openstaande vorderingen.

Artikel 12. Reserves en voorzieningen

1. Gedeputeerde Staten rapporteren jaarlijks in de in artikel 4 genoemde nota over de reserves en voorzieningen.
2. De nota behandelt in ieder geval de volgende onderwerpen:
  - a. de vorming en besteding van reserves;
  - b. de vorming en besteding van voorzieningen;
  - c. de toerekening en verwerking van rente over de reserves en de voorzieningen.

Artikel 13. Prijzen en tarieven

1. De prijzen die in een privaatrechtelijke relatie in rekening worden gebracht, dekken in redelijkheid ten minste alle variabele en vaste aan de betreffende activiteit toe te rekenen kosten.
2. Het eerste lid is niet van toepassing indien niet in concurrentie wordt getreden met ondernemingen.
3. Voor door de provincie specifiek te verrichten diensten worden rechten als bedoeld in artikel 225 van de Provinciewet geheven op basis van kostendeckende tarieven.
4. Tot de lasten, bedoeld in artikel 223, eerste lid, van de Provinciewet worden niet gerekend de kosten van beroep, bezwaar, controle en toezicht.
5. De tarieven, bedoeld in artikel 225, eerste lid, van de Provinciewet worden zodanig vastgesteld, dat de hoogte geen belemmering vormt voor het bereiken van provinciale beleidsdoelstellingen.

Artikel 14. Financieringsfunctie

1. Gedeputeerde Staten dragen bij de uitoefening van de financieringsfunctie zorg voor
  - a. het aantrekken van voldoende financiële middelen en het uitzetten van overtollige gelden om de programma's binnen de door de Provinciale Staten vastgestelde kaders van de begroting uit te kunnen voeren;

- b. het beheersen van de risico's verbonden aan de financieringsfunctie zoals renterisico's, koersrisico's en kredietrisico's;
  - c. het zo veel mogelijk beperken van de kosten van de leningen en het bereiken van een voldoende rendement op de uitzettingen;
  - d. het beperken van de interne verwerkingskosten en externe kosten bij het beheren van de geldstromen en financiële posities.
2. Gedeputeerde Staten nemen bij de uitvoering van de financieringsfunctie de richtlijnen in acht, zoals die zijn opgenomen in het Treasurystatuut voor de provincie Groningen 2005 of de regeling die voor dat Statuut in de plaats is gekomen.
  3. Verstrekken van leningen en garanties en het aangaan van financiële participaties worden uitsluitend gedaan uit hoofde van de publieke taak. Bij het uitzetten van middelen, het verstrekken van garanties en het aangaan van financiële participaties uit hoofde van de publieke taak bedingen Gedeputeerde Staten indien mogelijk zekerheden. Zij motiveren in hun besluit het openbaar belang van dergelijke uitzettingen van middelen, verstrekkingen van garanties en financiële participaties.

Artikel 15. Registratie bezittingen, activa en vermogen

1. Gedeputeerde Staten dragen zorg voor een actuele en volledige registratie van bezittingen. In de registratie worden ook opgenomen niet-geactiveerde kunstvoorwerpen met cultuurhistorische waarde en de niet- of netto-geactiveerde investeringen in de openbare ruimte.
2. Gedeputeerde Staten dragen er zorg voor, dat de registratie en de ontwikkeling van de bezittingen en het vermogen systematisch worden gecontroleerd, met dien verstande dat de waardepapieren, de voorraden, de uitstaande leningen, de vorderingen, de liquiditeiten, de opgenomen leningen en de schulden jaarlijks worden gecontroleerd en registregoederen en bedrijfsmiddelen tenminste eenmaal in de vier jaar.
3. Bij afwijkingen in de registratie van bezittingen nemen Gedeputeerde Staten maatregelen voor herstel van de tekortkomingen. De resultaten van de controle en eventuele plannen van verbetering worden ter kennisgeving aan de Provinciale Staten aangeboden.

Titel 3. Paragrafen

Artikel 16. Provinciale heffingen.

1. De provinciale heffingen worden op basis van provinciale belastingverordeningen geheven.
2. De heffingen hebben betrekking op:
  - a. opcenten motorrijtuigenbelasting;
  - b. leges en precario;
  - c. specifieke provinciale heffingen.
3. Bij begroting en jaarstukken wordt inzicht verschaft in:
  - a. het beleid ten aanzien van de provinciale heffingen;
  - b. de begrote dan wel de gerealiseerde provinciale heffingen

Artikel 17. Weerstandsvermogen en risicomanagement

1. Gedeputeerde Staten bieden ten minste eenmaal in de vier jaar een nota weerstandsvermogen en risicomanagement aan. In deze nota wordt ingegaan op het risicomanagement, het opvangen van risico's door verzekeringen, voorzieningen, het weerstandsvermogen of anderszins. In de nota wordt tevens de gewenste weerstandscapaciteit bepaald. Provinciale Staten stellen de nota vast.
2. Gedeputeerde Staten geven in de paragraaf weerstandsvermogen van de begroting en van de jaarstukken de risico's van materieel belang aan en een inschatting van de kans dat deze risico's zich voordoen. Zij actualiseren de nota, bedoeld in het eerste lid, waarbij zij in ieder geval de risico's vermelden.

3. Gedeputeerde Staten geven in de paragraaf weerstandsvermogen van de begroting en van de jaarstukken de weerstandscapaciteit aan en in hoeverre schade en verliezen als gevolg van de risico's van materieel belang met de weerstandscapaciteit kunnen worden opgevangen.

Artikel 18. Financiering

Bij de begroting en de jaarstukken doen Gedeputeerde Staten in de paragraaf financiering in ieder geval verslag van:

- a. de kasgeldlimiet;
- b. de renterisiconorm;
- c. de liquiditeitsplanning en de financieringsbehoefte voor ten minste drie jaar;
- d. de rentevisie en
- e. de rentekosten en rente-opbrengsten verbonden aan de financieringsfunctie.

Artikel 19. Bedrijfsvoering

1. In de bedrijfsvoeringsparagraaf in de begroting gaan Gedeputeerde Staten in op de tijdelijke en actuele onderwerpen die aandacht behoeven. In de bedrijfsvoeringsparagraaf in het jaarverslag wordt gerapporteerd over de bij de begroting bepaalde onderwerpen aangaande de bedrijfsvoering alsmede over nieuwe ontwikkelingen.
2. Gedeputeerde Staten rapporteren in de bedrijfsvoeringsparagraaf van de begroting en jaarstukken over de voortgang van de onderzoeken naar de doelmatigheid en doeltreffendheid, bedoeld in artikel 217a Provinciewet, en de uitputting van de bijbehorende budgetten.

Artikel 20. Verbonden partijen

1. In de begroting en de jaarstukken wordt in de paragraaf verbonden partijen ingegaan op nieuwe verbonden partijen, het beëindigen van bestaande verbonden partijen, het wijzigen van bestaande verbonden partijen en eventuele problemen bij bestaande verbonden partijen.
2. Van elk van de verbonden partijen wordt weergegeven het openbaar belang, het eigen vermogen, de solvabiliteit, het financiële resultaat en het financiële belang en de zeggenschap van de Provincie.

Artikel 21. Verstrekking subsidies

Gedeputeerde Staten bieden ten minste eens in de vier jaar een Nota verstrekking provinciale subsidies aan. De nota bevat het kader voor de verstrekking van provinciale subsidies en een overzicht van de toegekende provinciale subsidies in de achterliggende vier jaren.

Titel 4. Financiële organisatie en administratie

Artikel 22. Administratie

1. De administratie is zodanig van opzet en werking, dat zij in ieder geval dienstbaar is voor:
  - a. het sturen en het beheersen van activiteiten en processen in de Provincie;
  - b. het verstrekken van informatie over ontwikkelingen in de omvang van in elk geval activa met economisch nut, activa met maatschappelijk nut, voorraden, vorderingen en schulden;
  - c. het verschaffen van informatie aan de budgethouders of voor het maken van kostencalculaties;

- d. het bevorderen van de rechtmatigheid, de doelmatigheid en de doeltreffendheid van het gevoerde bestuur in relatie tot de gestelde beleidsdoelen, de begroting en de terzake geldende wet- en regelgeving;
- e. het afleggen van verantwoording over de rechtmatigheid, de doelmatigheid en de doeltreffendheid van het gevoerde bestuur in relatie tot de gestelde beleidsdoelen, de begroting en de terzake geldende wet- en regelgeving;
- f. de controle van de registratie van gegevens als zodanig en van de daaraan ontleende informatie alsmede voor de controle op de rechtmatigheid, de doelmatigheid en de doeltreffendheid van het gevoerde bestuur in relatie tot de gestelde beleidsdoelen.

Artikel 23. Financiële administratie

Gedeputeerde Staten dragen er zorg voor dat:

- a. de inrichting en de werking van de financiële administratie voldoet aan het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten, alsmede aan andere relevante wet- en regelgeving;
- b. de vereiste informatie verstrekt wordt aan derden overeenkomstig Hoofdstuk VII van het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten.

Artikel 24. Financiële organisatie

Gedeputeerde Staten dragen zorg voor en leggen in een besluit vast:

- a. een eenduidige indeling van de provinciale organisatie en een eenduidige toewijzing van de provinciale taken aan de organisatieonderdelen;
- b. een adequate scheiding van taken, functies, bevoegdheden, verantwoordelijkheden, zodat aan de eisen van interne controle wordt voldaan en de betrouwbaarheid van de verstrekte informatie aan beleids- en beheersorganen is gewaarborgd;
- c. de verlening van mandaten en volmachten voor het aangaan van verplichtingen ten laste van de toegekende budgetten en investeringskredieten;
- d. de regels voor de opdrachtverlening en de verrekening van onderlinge leveringen binnen de provinciale organisatie;
- e. de te maken afspraken met de provinciale organisatie over de te leveren prestaties, de daarvoor beschikbare middelen en de wijze en frequentie van rapportage over de voortgang van de activiteiten en uitputting van middelen;
- f. de regels voor de verlening van décharge over het gevoerde beheer van de provinciale organisatieonderdelen.

Artikel 25. Aanbesteding en inkoop

Gedeputeerde Staten dragen zorg voor en leggen in een protocol vast de interne regels voor de inkoop en aanbesteding van werken en diensten.

Artikel 26. Subsidieverstreking en steunverlening

Gedeputeerde Staten dragen zorg voor en leggen in een protocol vast de interne regels voor de toekenning van steunverlening aan ondernemingen en subsidies. De regels waarborgen dat wordt gehandeld in overeenstemming met de regels terzake van de Europese Unie en de Kaderverordening subsidies van de provincie Groningen 1998.

Titel 5. Slotbepalingen

Artikel 27. Inwerkingtreding

Deze verordening treedt in werking met ingang 15 november 2003.

Artikel 28. Citeertitel

Deze verordening wordt aangehaald als: Financiële verordening provincie Groningen.

Laatstelijk gewijzigd bij besluit van Provinciale Staten van 5 juli 2006, nr. B.1.